

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/84/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714208118
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714208118.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, zast. Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, proti povinnej: I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, XXX XX C., pre vymożenie príslušenstva pohľadávky, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Bratislava, Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava pod sp. zn. EX 17214/14, o odvolaní oprávneného proti Uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 17Er/350/2014-11 zo dňa 12. júna 2014 jednohlasne taktó

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 17Er/350/2014-11 zo dňa 12. júna 2014 potvrdzuje .

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen (ďalej len „exekučný súd“) napadnutým uznesením č.k. 17Er/350/2014-11 zo dňa 12. júna 2014 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava sp. zn. SR 14456/10 zo dňa 30. septembra 2013. Uviedol, že predmetným rozhodcovským rozsudkom bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu vo výške 334 EUR spolu s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 334 Eur od 31. augusta 2010 do zaplattenia, zákonný úrok vo výške 6% ročne zo sumy 334 EUR od 15. novembra 2010 do zaplattenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania. Poukázal na § 41 ods. 2 písm. d, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) o zmene a doplnení ďalších zákonov. Exekučný súd ďalej uviedol, že preskúmal predmetnú žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul a vykonal dokazovanie Zmluvou o úvere zo dňa 19. augusta 2009, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Poukázal na § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a uviedol, že medzi oprávneným a povinnou nebola uzavretá rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy. Rozhodcovská doložka tvorí súčasť Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru, preto exekučný súd nemohol akceptovať taktó formulovanú rozhodcovskú doložku za platne dojednanú. Povinná nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj dojednania majúce povahu všeobecných obchodných podmienok. Z hľadiska formy je rozhodcovská doložka súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený používa v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Exekučný súd vyhodnotil takéto dojednanie rozhodcovskej zmluvy ako neplatné, nakoľko taktó dojednanú rozhodcovskú doložku nemožno považovať za výslovné prijatie návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Na základe uvedeného exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní uviedol, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZRK“). Podľa oprávneného súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval ust. § 45 ods.

1 a 2 ZRK. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ust. § 34 ZRK. Preskúmaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Podľa oprávneného postupom exekučného súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 ZRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom ZRK. Oprávnený ďalej uviedol, že rozhodnutie exekučného súdu trpí tiež inou vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorou je neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa. Exekučný súd totiž nezisťoval skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. ZRK formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine a v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Povinný sa v zmysle čl. 2 ods. 2 rozhodcovskej zmluvy mohol obrátiť v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so Zmluvou o úvere na všeobecný súd. K námietke exekučného súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci preto exekučný súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Na základe uvedených skutočností oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Povinná sa podanému odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správne.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie exekučného súdu výslovne z dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k nasledovnému.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2 a 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Preskúmaním rozhodných skutočností zistených z predloženého spisu odvolací súd dospel k záveru, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú dňa 19. augusta 2009 uzatvorili oprávnený ako veriteľ a povinná ako dlžníčka a predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 600 Eur, je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. V zmysle § 52 ods. 1

OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Je nepochybné, že v prejednávanej veci sa oprávnený v postavení veriteľa zaviazal poskytnúť povinnému (dlžníkovi) finančné prostriedky (formou úveru) za odplatu, pričom oprávnený je podnikateľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. V zmysle § 52 ods. 3 OZ sa takáto osoba považuje za dodávateľa. Dlžník (povinný) sa v predmetnej zmluve zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a uhradiť celkové náklady spojené s úverom. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uzatvorenej zmluvy vyplýva, že dlžníčka, ktorá uzatvorila predmetnú zmluvu o úvere za účelom poskytnutia finančných prostriedkov na výkon povolenia, je v postavení spotrebiteľa podľa § 52 ods. 1 a § 52 ods. 4 OZ.

Cieľom zavedenej právnej úpravy - spotrebiteľského práva je zabezpečiť primeranú ochranu spotrebiteľa ako ekonomicky slabšieho a právne menej skúseného účastníka zmluvy voči podnikateľovi - dodávateľovi, druhému účastníkovi zmluvy. Zo zmyslu osobitnej úpravy spotrebiteľského práva možno vyvodiť, že tieto ustanovenia sa vzťahujú len na konečných spotrebiteľov, ktorí nevykonávajú obchodnú činnosť, alebo inú podnikateľskú činnosť, keďže výhoda takýchto ustanovení sa nesmie rozšíriť na osoby, pre ktoré osobitná ochrana nie je odôvodnená (porovnaj rozsudok Súdneho dvora vo veci Johann Gruber proti Bay WaAG z 20.01.2005, C-464/01, ktorý sa okrem iného v bodoch 34, 35 a 36 zaoberá aj výkladom pojmu spotrebiteľ). Citované rozhodnutie Súdneho dvora sa tiež venuje otázke dôkazných prostriedkov, dôkazného bremena, preukazovania relevantných skutočností pre aplikovanie spotrebiteľského práva (body 46 - 50), z ktorých možno vyvodiť záver, že vnútroštátny súd sa musí prednostne opierať o dôkazné prostriedky, ktoré objektívne vyplývajú zo spisu. Čo sa týka dôkazného bremena, strana dovolávajúca sa postupu podľa spotrebiteľského práva má dokázať, že zmluva nemá podnikateľský účel, pričom druhá strana má právo predložiť opačný dôkaz.

V predmetnej veci oprávnený v exekučnom konaní predložil ako exekučný titul rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s., Bratislava pod sp. zn. SR 14456/10 zo dňa 30. septembra 2013 vydaný rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v Zmluve o úvere zo dňa 19. augusta 2009 uzatvorenej medzi oprávneným a povinnou, ktorej súčasťou sa stali Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. V bode 15. týchto Všeobecných podmienok bola rozhodcovská doložka uzatvorená v nasledovnom znení: „Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvážajúcu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.“

Exekučný súd je povinný a to v každom štádiu vedenia exekúcie dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady na vedenie exekúcie. Predovšetkým je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor vedie exekúciu, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí exekučný súd na zistenie tejto nezákonnosti adekvátne procesne zareagovať (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 164/1996).

Odvolačný súd poukazuje na rozhodnutie, ku ktorému dospel Súdny dvor Európskej únie pri výklade Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) vo veci C-40/08 a to: „Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak,

prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodit' všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátného práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.“

Rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZRK pre účastníkov účinky ako právoplatný rozsudok. Podľa ZRK to platí pre rozhodnutia vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či súdu bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy dohodnutej či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, exekučný súd správne právne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané - a to drobulinkým ťažko čitateľným, resp. takmer nečitateľným husto popísaným písmom - už sama o sebe podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto vnútená podmienka, ktorá sa netýka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ, na základe ktorého je potrebné túto rozhodcovskú doložku vyhodnotiť ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda za absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd k tomu dodáva, že v tomto prípade je nepochybné, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi vnútená tak, že bola ako doložka zapracovaná do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zadnej strane formulára zmluvy. Spotrebiteľ teda ak chcel od dodávateľa získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Nemohol ovplyvniť výber rozhodcovského súdu uvedeného v predtlačí zmluvy. Už táto skutočnosť podstatne zvyšuje nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Konečne, rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným Rozhodcovským súdom tak, ako to vyplýva z formulára predtlačie predmetnej úverovej zmluvy svojím spotrebiteľom, tým spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom. Spotrebiteľovi bol vnútený tak spôsob rozhodovania budúcich sporov, ako aj subjekt, ktorému má byť táto kompetencia zverená a ktorý je súkromnou osobou, bez toho, aby mal možnosť akejkolvek úpravy či zmeny, pričom nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by sa priamo týkala predmetu uzatváratej zmluvy. Exekučný súd preto správne vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Neprijateľné podmienky sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatné.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu SR č.k. IV.ÚS 55/2011 z 24. februára 2011, kde ústavný súd zaujal stanovisko k otázke právomoci exekučného súdu preskúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (rozhodcovského nálezu), ako aj k postupu exekučného súdu v prípade, že rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc z neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Na základe uvedeného, ako aj v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia ESD ako aj Ústavného súdu SR, nebolo možné chýbajúcu rozhodcovskú doložku v spore vychádzajúcim zo spotrebiteľského zmluvného vzťahu považovať len za vadu konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovského rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.